

Югозападен университет „Неофит Рилски“

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Антони Спасов Стоилов,
член на Научното жури в конкурс за заемане на академичната длъжност
„Доцент”,
обявен от Югозападния университет „Неофит Рилски” в бр. 61 на
Държавен вестник от 05.08.2016 г.

I. Обобщени данни за научната продукция и дейността на кандидата

Гл. ас. д-р Радослав Михайлов Цонев е единствен кандидат в обявения конкурс за заемане на академичната длъжност „Доцент“ в професионалното направление 2.1. Филология (Български език - синтаксис).

Радослав Цонев е роден през 1976 г. Завършва висшето си образование в Югозападния университет по специалността „Българска филология“ през 2000 г. В периода 2003 г. – 2006 г. е хоноруван асистент по съвременен български език във Филологическия факултет на Югозападния университет. От 2009 г. до 2011 г. пак там той е редовен асистент по български език в Катедрата по български език, а от 2011 г. до момента заема академичната длъжност „Главен асистент“. През това време води занятия по съвременен български език, по синтаксис и по българска диалектология.

В периода 2002 г. – 2006 г. гл. ас. Радослав Цонев е редовен докторант в Катедрата по български език, като работи по дисертационен труд на тема „Говорът на град Банско“, който защитава успешно през октомври 2006 г.

Гл. ас. д-р Радослав Цонев е автор на два монографични труда (единият е докторската му дисертация, другият – трудът, с който участва в

този конкурс); двајсет статии, публикувани в престижни наши научни списания като „Балканско езикознание“, „Български език“, „Езиков свят“, „Език и литература“, „Български език и литература“, „Македонски преглед“; публикува тринајсет доклада от участия в научни форми, включително и международни (у нас и в чужбина); констатира е осемнајсет цитирания на свои публикации от наши езиковеди; участва в два проекта; членува в две научни организации; редактор е на публикациите в едно научно списание и пет научни сборника; има една 4-дневна преподавателска мобилност по програма „Еразъм“ в Истанбулският университет в Република Турция. Четиринајсет от тези статии и единајсет от публикуваните доклади от участия в научни конференции са след придобиването на ОНС „Доктор“ през 2006 г.

II. Оценка на научните и на практическите резултати и приноси на представената за участие в конкурса творческа продукция

Гл. ас. д-р Радослав Цонев участва в обявения конкурс с един монографичен труд (основен хабилитационен труд), 14 статии в списания (12 от тези списания са присъстват в база данните на *CEEOL*, *ERIH PLUS* и *РИИЦ*), 11 публикации от научни конференции (1 от докладите е публикуван в сборник, индексирани в *Web of Science*). Кандидатът представя и списък с 20 цитирания за периода 2009 – 2016 г. (5 в чужди издания, 1 в списание, индексирани в *Web of Science*, 2 в списания, анотирани в *CEEOL*, *ERIH PLUS* и *РИИЦ*).

1. Основният хабилитационен труд на участника в конкурса е **„Разговорни съчинителни съюзи в българската устна комуникация (с оглед на конкуренцията между тях)“** - Благоевград, 2014, 196 с., Университетско издателство.

В монографията авторът изследва конкуренцията между съчинителните конектори, които нашата литература, посветена на въпроси

от областта на синтаксиса, определя като разговорни. В същинската част на изследването авторът фокусира вниманието си върху конкуренцията между различните видове съчинителни съюзи в българската разговорна реч, анализира смесването на съчинителни и подчинителни отношения, специално внимание отделя и на безсъюзните конструкции. Разсъжденията и изводите си подкрепя със значителен доказателствен материал - примери, ексцерпирани от разговорната реч, от българските диалекти и от художествената литература. В заключение авторът обобщава, че 1) употреба на разговорни конектори в устната комуникация се наблюдава често; 2) съчинителните съюзи, използвани в разговорната речева практика (*ама, ами, дето, макар, па, пък, та, ту-ту, хем-хем* и *я-я* и др.) са от всички части на езиковото ни землище, като честата тяхна употреба от широки обществени слоеве (в това и число и от интелигенцията) е основен фактор за навлизането и утвърждаването им в разговорната форма на книжовния ни език; 3) при някои съчинителни съюзи (*ама, ами, па, пък, та, ту-ту, хем-хем* и *я-я*) се наблюдава замяна на семантичните им нюанси, като така с тяхна помощ говорещият изразява еднакви или сходни синтактични отношения, поради което формалното заместване на един съюз с друг не води до съществена промяна в смисъла на изказването; 4) в устното общуване паратактични и хипотактични отношения нерядко се смесват, което е причина от една страна за употреба на съчинителни разговорни съюзи в ролята на подчинителни, а от друга – участниците в процеса на говорната комуникация да променят формалния строеж на изказа, за да предадат желания смисъл.

2. В статиите, с които кандидатът участва в конкурса, разбираемо преобладават онези, в които той изследва въпроси от областта на **синтаксиса** на българския език (Някои случаи на елидиране на сказуемото в българската разговорна реч. –В: Езиков свят, бр. 10, кн. 2, с.16-19; Съюзът *ами* в българската разговорна реч. –В: Езиков свят, т. 11, кн.2, с.

125-133; Съюзът *ама* в българската разговорна реч. –В: Български език, 1, 2013, с. 63-72; Противопоставителни съюзи в българската разговорна реч. –В: Годишник на Филологическия факултет на Югозападния университет, т.11, 2013, с. 15-31; The conjunction *та* in Bulgarian colloquial speech. – В: Езиков свят, т. 12, кн. 1, 2014, с. 7-18; Съюзът *на* в българската разговорна реч. – В: Език и литература, кн. 3-4, 2014, с. 150-164; Специфични особености на българския разговорен синтаксис. – В: Български език и литература, Vol. 58, №3, 2016, с. 287-306.). Други от статиите разглеждат въпроси от областта на **българската диалектология** (Съществителните имена в говора на Банско. –В: Македонски преглед, 1, 2007, с. 105-120; За проучванията на говора на град Банско. –В: Езиков свят, т. 3, 2007, с. 29-39), от областта на **словообразуването** (Стари и нови суфиксални универбати във вестник „Уикенд“. –В: *Езиков свят*, 9, кн.1, 2011, с. 31-36), лексикологията (За една особеност на младежкия сленг. –В: Годишник на Филологическия факултет на Югозападния университет, т. 9/10, 2012, с. 259-264), **етимологията и сравнителните изследвания** (Rivalry between the Balkan adversative conjunctions *ама* and *ами* in Bulgarian colloquial speech. –В: Балканско езикознание, 1, 2014, с. 39-54; Rivalry between the Balkan correlative [disjunctive] conjunctions *hem-hem* and *ya-ya* in Bulgarian colloquial speech. –В: Балканско езикознание, 2-3, 2014, с. 153-172). Интересът и към области извън синтаксиса на българския език представя кандидата за заемане на академичната длъжност като изследовател с аналитични способности и разностранни интереси.

Единадесет са публикациите от участия в научни форуми, с които гл. ас. д-р Радослав Цонев участва в конкурса, като те също разширяват спектъра на неговите научни търсения извън синтаксиса.

Всички посочени дотук публикации имат своите безспорни качества и са принос в нашата езиковедска наука.

Гл. ас. д-р Радослав Цонев работи активно и със студенти, участва и в организирането на научни форуми.

III. Критични бележки и препоръки

Кандидатът демонстрира основно интерес към изследването на проблеми от областта на българския синтаксис и от областта на българската диалектология. Разбира се, с отделни свои публикации той излиза и извън техния обseg, но считам обхватът на научните му дирения за напълно достатъчен, тъй като прекаленото разширяване на кръга от научни интереси невинаги е благотворен фактор за научно развитие и израстване.

IV. Заключение

Цялостната научна продукция на кандидата, както и качеството на преподавателската и научноизследователската му дейност, ми дават основание да препоръчам на почитаемите членове на Научното жури да изберат гл. ас. д-р Радослав Михайлов Цонев за хабилитиран преподавател на академичната длъжност „Доцент” по обявения от Югозападния университет конкурс.

30.10.2016 г.

Проф. д-р Антони Стоилов